

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologōn diaphorōn syngammata palaia kai orthodoxa

Gessner, Conrad

Tiguri, 1560

VD16 G 1810

Beati Ignatii Martyris, Et Archiepiscopi Antiochensis, Epistola Ad Magnesios
3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72021](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72021)

II

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥ
ΡΟΣ ΙΓΝΑΤΙΟΥ, ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟ
ΡΟΥ ΘΕΟΓΟΛΩΣ ΑΝΤΙΟΧΕΙΑΣ, ΕΠΙΣΤΟΛΗ

πρὸς Μαγνησίους. γ.

ΒΕΑΤΙ ΙΓΝΑΤΙΙ ΜΑΡ
ΤΥΡΙΣ, ΕΤ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙ ΑΝ
ΤΙΟΧΗΝΣΙΣ, ΕΠΙΣΤΟΛΑ ΑΔ
Μαγνησίος 3.

ΙΓΝΑΤΙΟΣ ὁ καὶ Θεοφόρος, τῷ
ὕλο γνηθῆναι ἐν χάριτι θεοῦ πα
τρὸς, ἐν χριστῷ ἰησοῦ (ὅ) σωτήρι,
ἐν ᾧ ἀσπασσομαι τὴν ἐκκλησίαν
τὴν ἔσαν ἐν μαγνησίᾳ τῆ πῆδ
μαί δρω, καὶ διχομαῖ ἐν θεῷ πατρὶ, καὶ χριστῷ ἰη
σοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐν ᾧ πῆσα χάρειν ἡμᾶς εἶν.
γνῶν ἡμᾶρ τὸ πολυδύτακτον ἢ ἡτὶ θεῶν ἀγα
πας, ἀγαλλιάμεθα πθειλάμεν ἐν πίστει ἰησοῦ
ἐν πῆσ λαλήσαι ἡμῖν. ἀξίως εἶν γὰρ ὀνόματι
θεοῦ καὶ ποθεινοῦ, ἐν οἷς πῆσ φέρω δεισμοῖς, ἀδω
πῆσ ἐκκλησίας ἐν αἷς ἡμῶν διχομαῖ ἑρῆως καὶ
πανδύματι ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς δὲ σωτήρ πάντων
αὐθῆρων, μάλα εἰς πῆσ δρ. τῷ ἀμαί εἰλυτῶ
δρα. δ' οὐ ἐγνωτε θεῶν, μάλλον δὲ τῶ αὐ
τῷ ἐγνωθῆτε. ἐν ᾧ ἀπομῆνόντες τὴν πῆσ ἄν
πῆσ τῶ αἰῶνι τῶ τῶν, διαβήσθε δε. πῆσ ὅς γν,
ὅς οὐκ ἔσθε ἡμᾶς παραδύμα ἡμῶν ὁ δὲ αὐαῖ δε.
ἡμῶν οὐκ ἔσθε ἡμῶν ἰδίῳν διαδύμα τῶ ἀξιοδῶν ἡ
μῶν ἡδυσκόπου, καὶ πῆσ βυτῶν θεοῦ ἀξίως, ἐκ
σων καὶ ἀρῆλωνίον, καὶ τῶ συμβιωτῶ μου δρῆκό
νου ῥαπίων (ὅ ἐγὼ ὀναίμεν, ὅπ ῥαπῶσσε ται
τῶ ἡδυσκόπου καὶ ὅπ πῆσ βυτῶν χάριτι θεοῦ
ἐν ἰησοῦ χριστοῦ) καὶ ἡμῖν δὲ πῆσ πῆσ, μὴ κα τα
φρονῆν ἢ ἡλικίας τῶ ἡδυσκόπου. ἀλλὰ ἡτὶ γνῶ
μῶν θεοῦ πατρός, πῆσ ἡμῶν τῶ αὐτῶ ἀρῆ
μῶν (καθὼς ἐγνω καὶ εἶν ἀγίως πῆσ βυτῶν)
ὅ πῆσ τῶ φαινομῆν ἀφορῶντες νεότητα, ἀλ
λά πῆσ τῶ ἐν θεῷ φερόντων. ἐπεί πῆσ ὅ χ ὅι πο
λυγῆνοι εἰσὶ σοφοί, ὅν δὲ οὐ γέροντες ἐπίσανται
σωσῆν ἀλλὰ πανδύμα δῆν ἐν ἑροδοῖς. διανύλλ μὲν
γὰρ ὁ σφῆς, ἀδιδεκατῆς γέγονε καὶ ῥῆος ὅπ δῆσ
πανδύματι καὶ εἶν μάττω τῶν πολλῶν φερόντων
πῆσ βυτῶν, συνδραφῆς, καὶ ἡδυσκόπου ἀλο
πῆσ ἡλικίας, ἀπ ἡλεγε, σαμουήλ ἢ, παιδῆριον
ἢ μικρόν, τῶν γνῶντωνται τῶ ἡλεῖ. διελέγη, τῶ
sapienciam, neque cani intellectum conferunt: sed is, qui in mortalibus est, Dei spiritus. Da
niel equidem ille sapiens, cum ad annos peruenisset non plures quàm duodecim, iam tū
sancto regebatur sp̄ritu: quum senatores illos, sycophantas, & alienæ formæ insidiatōres,
qui nec quicquam caput canum gerebant, grauisimè protraxit atque aperuit. Samuel
quoque, puellus adhuc admodum paruulus, nonagenarium Eli reprehendit, quum
filios

Er gratiam Dei Patris, & Christum
Iesum seruatore, adeptæ miseri
cordiam ecclesiæ, quæ est in Ma
gnesia ad Meandrum: Ignatius à
Deo Patre, & Christo Iesu Domino nostro ue
rissimam, plurimamq; salutem optat. Vos
in diuina charitate quàm optimè esse compa
ratos, intellexi. Quæ me res tanta læticia affe
cit, ut de fide Iesu Christi aliquid uobiscū lo
qui per literas uelim. Posteaquam enim tanta
sum à Deo dignitate exornatus, ut in uinculis
meis mihi liceret sanctum hoc, atq; desidera
bile nomē inter Christianos profiteri: nō ces
so summis laudibus decantare omnes eccle
sias. in quib; equidem opto unitatem carnis,
& sp̄ritum Iesu Christi, qui seruator est omnīū
hominum, maximè autem fidelium: cui; estis
fanguine redempti: per quem uos agnouistis
Deum, aut per quē potius ipse agnouit uos:
in quo, si fortiter persistatis, omnes tandē hu
ius seculi insultus facillimè superabitis. Fidus
enim Dominus: qui nō maiori uos tētatione
finet opprimi, quàm perferre queatis. Gau
deo me uidere potuisse successione sancti
uestri Episcopi, & Presbyterorum Balsi, & A
pollonij: itemq; Zotiōnis diaconi, conuictō
ris mei, quem quidē ego ualde spero, qua est
gratia in Lege Iesu Christi, diligenter obtem
peraturum Episcopo, & Presbyterio. Et uos
igitur decet, etatem uestri Episcopi nō despi
cere sed ex sententia Dei omnē ei reuerentiā
tribuere (quemadmodum facere intellexi san
ctos uestros Presbyteros: nec respicere ad
eam, quæ in ipso apparet, iuuentutem, sed ad
singularem potius suam in Deo prudentiam
atque eruditionem. Si quidem neque anni
nec quædam in senibus, sed is, qui in mortalibus est, Dei spiritus. Da
niel equidem ille sapiens, cum ad annos peruenisset non plures quàm duodecim, iam tū
sancto regebatur sp̄ritu: quum senatores illos, sycophantas, & alienæ formæ insidiatōres,
qui nec quicquam caput canum gerebant, grauisimè protraxit atque aperuit. Samuel
quoque, puellus adhuc admodum paruulus, nonagenarium Eli reprehendit, quum
filios

filios suos pluris quam Deū faceret. Et Hieremias tali à Deo uoce cōfirmatur: Ne dicas, nimis adolēscētiulus sum. Quid Solomōta uerō, atq; Iosiam memorem? quorum ille, cūm annos natus duodecim, regnū cōcepisset, matrum duarū horrendam illam de duobus pueris atq; inextricabilem litem, suo iudicio dissoluit. Hic puer annorum octo, adeptus imperiū, altaria, delubra, lucosq; (quæ demonibus essent, nō Deo cōstituta) euertit, deiecit, incidit: atq; desuper, qui nō sacerdotes, sed impostores essēt, nō pietatis doctores, sed hominū deceptores, miserē cōcidit uniuersos. Nō igitur quod paucos annos bene fuit, sed q̄ multos annos malē fuit, contemnendū est: nec de spicienda ætas, quæ paucos piē, sed quæ multos impiē uixit. Nā qui in iuuetute animū sūū Deo cōsecrat, potior est, q̄ qui in senectute uitijs applicat. Iuuenis erat nuntius Christi Timotheus: sed audite quæ scribat ei magister. Nemo, inquit, tuā iuuetutē despiciat: sed exēplar sis fidelū, & doctrina, & morib;. Decere igit̄ uos dico, & uestro Episcopo esse dicto audetes, atq; in re nulla contra eū loqui: periculosum enim, cōtra talē loqui. Nō enim hūc uisibile fallere tētaueris, sed Deū inuisibile decipere, qui tñ nequit à quoquā decipi. Quicqd enim est eiusmodi, nō ad hominem ppriē, sed ad Deū referēt. Ad Samuelē enim dicit Deus: Nō te, sed me fefellere. Et Moses, Nam nō contra nos, inqt, murmuratio isthæc, sed cōtra Dūm Deū. Nemo qui se cōtra præstantiorē extulit, impunit̄ unquā abiit. Nō enim p̄legi cōtradiceret, uiui orco sūt absorpti Dathā, & Abirō: sed p̄ aduersarēt Mōsi. Cōtra quoq; cū ducētis quinquaginta cōiuratis, flamā cœlitus exult̄ est. Abfalo cū crudeli parricidio regnū occupare conaret, infelix in arbore pēdulus, dolum cor trāsfuerbat spiculis. Eandē ob causam, capite luit Abner. Vti cōtra sacerdotes atq; sacerdotiū ausus, lepra afficit: Saul quoq; q̄ nō expectasset p̄tificē Samuelē, dignitate spoliat. Quare superiores uos uenerari oportet. Nō enim appellari, præclarum est: sed esse Christianum, id uerō demum magna dignitas est. Nec nominari, sed esse, beatū facit. Quod si qui appellant Episcopum, sine Episcopo autem faciunt, quicquid faciunt: his dicit uerus ille, ac primus episcopus, qui solus suanatura sumus est pontifex, Quid mihi acclamationis Domine, Domine, non autem facitis quæ iubeo? Equidem hos seridē ego atque ex animo agere, nunquam crediderim: sed ad illudendum Christianorum nomen, tanquam paratū quendam scænicum usurpare. Nos autem, qui huius fabulæ actus finem habituros aliquando, credimus, cūm non, qualem quis in dicendo personam gesserit, sed qualis ornatu posito inueniatur, ratio habebit: cumq; obediētibus uita, inobediētibus mors p̄ponēt:

δεῦ πῶτε λιμνὴ τῶν ἐαυτῶν παίδων. ὡς αὐτῶν
καὶ ἰσχυρίας, ἀκούει πῶς ἔδει, μὴ λέγει ὅτι νεώτε
ρῶ εἰμι. σόλομων δὲ, πρὸς ἰωσίας· ὁ μὲν διαδεξά
της βασιλείας, τὴν φοβεραὴν ἐκένωσεν καὶ διαφ
μῆνδον ὑπὸ τῆς γυναικὸς καὶ φησὶν φησὶν τῶν πα
δίων ἐποιήσας· ὁ δὲ, ὁκταετής ἄρξας, ὅσοι βασιλεὺς
καὶ τὰ τελευτῆ κατεβίβησεν, καὶ τὰ ἄλλα κατε
πίμπερα (δαίμοσι γὰρ ἦν, ἀλλ' ἔθεῖον ἀνακέλευσε)
καὶ τὰς ψυχὰς αἰσθάνεται κατὰ σφραγίδας, ὡς αὐτῶν
εἰσὶ καὶ ἀπαταύνας ἀνθρώπων, ἀλλ' οὐ θεό
τητῶ λατρῶν. ποιγαροῦ, ὅν τ' ἐν ἰου
καταφρόνητον, ὅτ' αὐτῶν ἀνακέλευσεν· ἀλλ' ὁ
ἐγγυμῶν μοχθηρὸς, καὶ πεπαιδευμένῳ ἢ ἡ
μῆδον κακῶν. νῆστω ὁ χρυσοφόρῳ ἡμῶν, ἀλλ'
ἀκούσας τὴν γὰρ αὐτῶν ὁ διδάσκαλος. μηδὲ
σου ἐν νεότητι καταφρονέτω· ἀλλὰ τυπῶ
νὸ τῶν πεισθῶν, γὰρ λόγῳ, γὰρ ἀναστροφῆ. πρὸς τὸν αὐ
θῆ καὶ ἡμῶν κατακείτω τῶν ἀποστόλων ἡμῶν, καὶ
ἡμῶν μὴδὲν αὐτῶν ἀνὰ πλείον· φοβερόν γὰρ ἔστι τὸ
ἔχω ἀνὰ πλείον. ὁ γὰρ τὸν τῶν ἑβραίων πῶς
ἔτις, ἀλλὰ τὸν ἀόρατον πῶς ἀπολογίζεται, τῶν μὴ
νάμνην πῶς ἀπὸ πῶς ἀπολογισθῆναι. τὸ δὲ τῶν
πῶς ἀνθρώπων, ἀλλὰ πῶς θεῶν ἔχει τὴν ἀνα
φάν. τῶν γὰρ σαμουὴλ λέγει ὁ θεός. ὅσοι πῶς ἀπο
ρῶ, ἀλλ' ἐμὲ καὶ ὁ μωυσῆς φησὶν. ὁ γὰρ καὶ ἡμῶν ὁ
γοχησμός, ἀλλὰ ἡμῶν κυρίου ἔδει. ὁ δὲ εἰς ἡμῶν ἀ
πμῶρητῶ, ἐπὶ πῶς ἡμῶν πῶς κρητήνομα. ὁ γὰρ τῶ
νόμῳ διαβῆναι καὶ ἀβερῶν αὐτῶν, ἀλλὰ μωυσῆ
καὶ ζῶντων εἰς ἄδ' ἀκατηγήτους. καὶ δὲ καὶ ὁ
συμφρονήσαντες αὐτῶν ἡμῶν ἀρῶν, ὁμοίως πῶ
τῶν ἡμῶν, πυρὶ φλεκῶν γέγονασι. ἀέρος αἰῶν, πῶ
τραλοίας γενόμενῳ, ἐκεί κρημνῶν γὰρ ἡμῶν
νε, καὶ ἀκίσιον ἐβλήθη τὴν κακῶν βολῶν καρδίας.
ἀβνε, ὡς αὐτῶν ἐν κεφαλῆς ἀφαιρέται, δι' ἡμῶν
αὐ αἰτίαν. ὅσας λεπτῶν, καταρλεμῶν ἡμῶν
ρίων καὶ ἱερῶν ἡμῶν, σαοὺν ἀπμῶντα. μὴ πῶ
μῶν καὶ ἀρχιερέων σαμουὴλ. χρῆσθαι καὶ ἡμῶν αὐ
δέσπῶν ὅσοι κρητήνομα. καὶ πρὸς τὸν αὐτῶν μόνον
καλεῖται ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ εἶναι. ὁ γὰρ τὸ λέγει, ἀλλ'
ἀλλὰ τῶν μακαρίων ποιεῖ. εἰ ἡμῶν ἐπίσκοπον ἡμῶν
λέγουσι, χωρὶς δὲ αὐτῶν πάντα ποιεῖσι, τῶν φησὶν
τῶν ἐρεῖ καὶ αὐτῶν ὁ ἀλκιδίνος, καὶ πρὸς τῶν ἐπί
σκοπῶν καὶ μόνον φῶς ἀρχιερέων· τί μὲν καλεῖ
τε κύριε κύριε, καὶ ὁ ποιεῖτε ἀλέγας; οἱ γὰρ φησὶν
φῶς, ὁ δὲ ἡμῶν δὲ φῶς, καὶ ἡμῶν πῶς καὶ μῶν φῶ
νῶν εἶναι μοι φανῶν; ὅτι εἰσὼν τῶν τῶν φῶ
ματῶν ἔχει, καὶ πρὸς τῶν φῶν ἡμῶν φουλακῆς, καὶ
δαμάτῶν ὁ ἐκ πῶν φῶν ἡμῶν τῶν φῶν ἡμῶν
νομῶν ἔστω τῶν φῶν τῶν φῶν τῶν φῶν ἡμῶν
φύλακῶν

Vetera p̄terierunt, ecce noua facta sunt oīa. Quare si secūda legem Iudaicam, atq; circūcisionē carnīs adhuc uiuimus: nondum nos accepisse gratiam, affirmamus. Nam quōd secundum Christum uiuerent, persecutio- nem patiebantur sanctissimi Prophetæ, cū afflarentur à gratia, ut aperirent pleniorē notitiā incredulis, quōd unus esset Deus, rerum omnium dominus ac gubernator, qui seipsum patefacere uellet per Iesum Christum filium λόγον (uerbum, non à uoce, sed è substantia Dei existens: non enim compositam orationis uocem significat sed diuinæ operationis genitam substantiam) qui omnia ei, à quo missus sit, placata patri atque reconciliata restituat. Quōd si, qui sub ueteri uersabantur litera, ad nouitatem tantum spei pertigerunt, ita ut Christum expectarent (quemadmodum ait Dominus: Si Moisi creditis, utiq; & mihi credite: de me enim ille scripsit. & Abrahamus pater uester gestiebat uidere diem meum: & uidit, ac lætatus est. prior enim, quā Abrahamus, ego extiti) quomodo nos queamus uiuere sine eo, cuius serui quum tunc essent Prophetæ, spiritu tamen eum prospiciebant, expectabant ut doctorem, exortabant ut dominum, atque conseruatores. Ipse, inquit, ueniet, & seruabit nos. Ne igitur amplius feriemur Iudaicè, atq; delectemur otio (Quoniam opus non facit, alimentum ne sumito. Per sudorem uultus tui, parabis uictum tuū, inquitur oracula) sed unusquisq; uestrum ferietur spiritualiter, atq; oblectetur legū meditatione, non animi remissione: opificij diuini contemplatione admirationeq; teneatur, non iure hesterno potuq; tepido fruatur: nec itinervis spatia metiatur: nec choreis, pulsuq; instrumentorum anima earentium extollatur. Abrogata igitur cessatione sabbati, festum habeat omnis sacratumq; diem dominicum Christi nominis amator: hunc resurrectionis memoria, hunc regali triumpho, hunc semmis laudibus præ reliquis omnibus diebus colat ac celebret. Huius expectatione Prophetæ dixit, In finem usque: per finem, octauum scilicet diem intelligens, hoc & nostra salus exorta, & de morte parata est in Christo uictoria. Hunc tantum perditionis filij improbant: quum sint hostes seruatoris, quum gulam pro Deo habeant, quum terrena sapiant, quum sint uoluptatis magis quā pietatis studiosi, quum sanctitatis speciem habeant uim autem eius non capiant, quum ex Christo quæstum faciant, quum Verbum eius uenale habeant, eum quē penitus uendant: quum sceminarum sint corruptores: bonique alieni petitores: quum facultatum, pecuniarum quē naufragia, syrtes, uoragines, atque calamitates sint. A quibus, precor, uos eripiat misericordia Dei, per Iesum Christum Dominum nostrum. Atque bonitatem eius agnoscamus: si enim factis nostris dignè succensere uellet, iam dudum nulli essemus. Quid enim?

τὰ ἀρχαία παρῆλθον, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. εἰ γὰρ μέχρι νῦν κατὰ νόμον ἰουδαϊκῶν καὶ περιτομῶν σαρκὸς ζῶμεν, ἀρνηθεὶς τὴν χάριν τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. οἱ γὰρ θεοτάτοι προφήται, κατὰ ἰησοῦ χριστοῦ ἐβλάστησαν τὸ πνεῦμα καὶ ἐδιδάχθησαν. ἐμπνευσμένοι ἀπο τοῦ ἁγίου, εἰς τὸ πληροφορηθῆναι τοὺς ἀπειθοῦντας, ὅτι εἰς θεὸν ἕστη ὁ παντοκράτωρ, ὁ φανερώσας ἑαυτὸν διὰ ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὅς ἐστιν αὐτοῦ λόγος, ὁ ὄντως, ἀλλ' οὐσιώδης (ὁ γὰρ ἐστὶν λαλιῶν γινώσκων φωνήμα, ἀλλ' ὄντως θεῖος οὐσία γεννηθεὶς ὅς πάντα κατευναρίσκει τὰ πνευματικὰ αὐτῶν. εἰ οὖν οἱ παλαῖοι ἠγάπησαν ἀσπλαγχνίτες, εἰς νεότητά ἐλπίσαντες ἁλθόντων, ἐκδέχονται μωσὶ, ὡς εἰσέλαττε ἀπ' ἐμοῦ. πῶς γὰρ ἐμοῦ ἐκείνους ἐβλάστησαν. ἰβραήμ, ὁ πατὴρ ἡμῶν ἠγαλιῶν ἁγίου, ἵνα ἰδῆ τὴν ἡμέραν τὴν ἐμὴν, καὶ εἰδὼν, καὶ ἐχάρη. πρὶν γὰρ ἄβραάμ ἐγὼ εἶμι) πῶς ἡμεῖς διηυσώμεθα ζῆσαι χάριν αὐτοῦ, ὅ καὶ οἱ προφῆται ὄντως δούλοιοι, τῶ πνεύματι προσεώρων αὐτὸν, καὶ ὡς διδάσκαλον ἀνέμελλον, καὶ προσεδόκωμεν ὡς κύριον ἡμεῶν λέγοντες, αὐτὸς ἡμεῖς ἡμᾶς μικροῦ ἁβραάμ ἰουδαϊκῶς, καὶ ἀβραάμ χαίροντες (ὁ μὴ ἐργαζόμενος γὰρ, μὴ ἐδίδετο. γὰρ ἰδού γὰρ τοῦ προσώπου σὸ φάσμα τῶν ἀπτόμων σου, φασὶ τὰ λόγια) ἀλλ' ἡμεῖς ὡς ἡμῶν σαββατίζετω πνευματικῶς, μετὰ τὸν νόμον χάριν, ὅ σῶμα αὐτοῦ ἀνεσθαι δεικνύμενοι θεοῦ θανάτου, ὅ καὶ ἑαυτοὺς καὶ χλιερά πίνωμεν, ἡμεῖς τριμεγέθων βασιλέων, καὶ ὀχλήσει ἡμεῖς τοῖς νοῦν ἔχουσι χαίρων. καὶ μετὰ τὸ ἁβραάμ, ἑορταζέτω πᾶς φιλόχριστος τὴν κυριακὴν, τὴν ἀναστάσιμον, τὴν βασιλειῶν, τὴν ὁπώραν πασῶν τῶν ἡμερῶν. ἡμεῖς γὰρ ὁ προφήτης ἐλεγγυ, εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ πάντων ὄντων, γὰρ ἡμεῖς ἡμῶν ἀντίπαλοι, καὶ ἁπαντὰς γέγονον υἱοὶ γὰρ χριστοῦ. ὅ τὰ τέκνα πάντων ἡμεῶν ἀρνούμεθα, οἱ ἕτεροι τὸ σωτήριον. ὡς ὁ θεὸς ἡμεῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονούμετες, οἱ φιλόδοξοι καὶ φιλόδοξοι, μόρφωσις ἐσθλαῖας ἔχοντες, τὴν ἁλιαν μὴ ἀπὸ ἡμεῶν, οἱ χριστιανοὶ, τὸν λόγον καὶ πλάττοντες, ἡμεῖς ἰησοῦ πωλοῦμετες, οἱ τὸ γυναικῶδες φθορῆς, καὶ τὸ ἄλλοτριον ἀδύνατοι, οἱ χρηματίζοντες. ὡς ὅταν εἴτε ἐλεῖ θεὸς, εἴτε τὸ κενὸν ἡμῶν ἰησοῦ, ὅ καὶ οὐκ ἀνίσθητος ὤμεν, ἐλπίστους αὐτῶν ἡμεῶν ἡμεῖς καὶ ὁ πᾶσι μὴ, ὅ καὶ ἐπισημαίνονται.

γὰρ ἀνομιὰς παρατηρήσεις κίε τις λυσιτέ-
 ρεται, γινώμεθα οὐκ ἄξιοι ῥησιωνίας ἢς εὐ-
 φραμί. ὅς γὰρ αὐτὸν ὄνοματι καλεῖται πλείον
 πύτου, οὐτὸν ἔστι τοῦ θεοῦ, οὐ γὰρ διέδεται
 τῷ προφητεῖαι τῶν λέγουσιν πρὸς ἡμῶν. Ὁ πάλιν
 θόρεται ὄνοματι καινῷ, ὃ ὁ κύριος ὄνομασε αὐτόν,
 καὶ ἔσα λαὸς ἀγίος. ὁ πάλιν καὶ περιήρωται πρῶ-
 τος ἢ συνέλα. ἐν αὐτοχέει γὰρ ἀρχιμαύτισαν οἱ μαθη-
 τὰς χριστιανοί, πάλιν καὶ πέτρον θεμελιώωτων
 τῶν ἐκκλησιῶν. ἀπόδειξε οὐκ τῶν κελῶν ζύμη,
 ἢ παλαῶν θείων, τῶν σεσηπῶν καὶ μεταβάλλου-
 δε ἐς νέαν ζύμην χρείται. αὐτίδωτε ἢ χριστῶ, ἵνα
 μὴ ὁ ἀλλότριος ὑμῶν κρυβῆσθαι ἀποπύ ἐστιν ἰθ-
 σίω χριστῶν λαλῆν ὑπὸ γλώσσης, καὶ ἴν παυδογῆτα
 ἰσοδαισμοῦ ὑπὸ διανοίας ἔχειν. οὐ γὰρ χριστιανῶ-
 νος, οὐκ ἐστὶν ἰουδαϊσμός. ἐς γὰρ ἄν ὁ χριστῶς, ἐς ὃν
 πᾶν ἔδωκε πισύσαν, καὶ πᾶσα γλώσσα ἕμο-
 λογησαμένη, ἐς θεὸν σωτήρη καὶ γέγονασιν οἱ
 λιθάς τῆ καρδία, τέκνα τοῦ θεοῦ, ἔλοι ἀβρα-
 ῶν καὶ ἢ ἔδωκε ἀντιμαπ αὐτῷ ἢ ὄντο γῆθη καὶ παύ-
 τος οἱ πεταγῆλοι ἐς ζωὴν αἰώνιον ἢ χριστῶ. πᾶν-
 τα δὲ ἀγαπῶντοί μου οὐκ ἐσπῶνωρ τινὰς δὲ ὑμῶν
 ὄντας ἔχοντας. ἀλλ' ὡς μικρότερος ὑμῶν θέλω
 περιφλασεῖσθαι ὑμᾶς μὴ ἐμπιστεῖν ἐς τὰ ἀγνισρα
 ῥηκνοδοξίας, ἀλλὰ πληροφορεῖσθαι ἢ χριστῶ, ἔδωκε
 πᾶσιν ὑμῶν μὴ αἰώνων γινῆθῆναι παρὰ τῶ πα-
 τρός, γινῆθῆναι δὲ ἕσπερον ἐκ μαρίας τῆς παρθέ-
 νου δὴ καὶ ὁμιλίας ἀνδρός, καὶ πολιτευσανθῶν ὁσί-
 ως, καὶ πᾶσαν νόσον καὶ μαλακίαν θεραπεύσαν-
 τι ἢ ἔδωκε λαῶν, καὶ σημεῖα καὶ τέρατα ποιῶσιν
 ἐπὶ θέρησιν αὐθρόωτων, καὶ τίς ἔδωκε αὐτίσιν ῥη-
 πολιτείας ἕρ ἕνα καὶ μόνον ἀληθινῶν θεῶν κατὰ γ-
 γέλωντι ἕρ αὐτοῦ πατέρα, καὶ τὸ πᾶν ὁ ὑπο-
 σῶντι πρὸς τῶν χριστοκτόνων ἰουδαίων ἐπὶ πον-
 τίου πλάτου ἡγεμόντος καὶ ἠρώδου βασιλέως,
 καὶ σαυροῦ ὑπομέναντι, καὶ ἀποδανόντι, καὶ ἀνα-
 σῶντι, καὶ ἀνελθόντι ἐς τοὺς οὐρανοὺς πρὸς τὸν ἀ-
 πσέλαντα, καὶ καθεδιγῆναι ἢ δεξιῶ αὐτοῦ, καὶ
 ἔσπερῶν ἐπὶ σωτελείας τῶν αἰώνων μετὰ δόξης
 πατρικῆς κῆναι ζῶντας καὶ νεκρούς, καὶ ἀποδο-
 ῶσαι ἰπῆσιν ἢ τὰ ἔργα αὐτοῦ. ταῦτα ὁ γνούς ἢ
 πληροφορία ἢ πισύσας, μακάριος. ὡς περὶ ὑμῶν καὶ
 ὑμᾶς θελοῦσιν καὶ θελοῦσιν ἐς ἢ πληροφορία τῶ
 ἐλπίδῶ ἡμῶν. ἢς ἐκτραπῆναι μηδενὶ ἡμῶν γένη-
 ται, ἵνα ὑμῶν ἢ πᾶντα. ἐὰν περ ἄξιός ὦ, ἐί γὰρ
 καὶ διέδεμαι, πῶς ἕνα τῶν λελυθῶν ὑμῶν οὐκ ἐ-
 μὴ εἶδῃ ὅτι οὐ φουσιῶδε ἰησοῦ γῶ ἔχετε ἢ ἐαυτίς.
 ἢ μᾶλλον ὅταν ἔπανθῶ ὑμᾶς, οἶδ᾽ ὅτι ἢ τρεπείδε

Quid enim? Si, quæ contra legem tuam fi-
 unt Domine, obſervare uelles, ah Domine
 quis uſquam poterit conſiſtere? Dignos igitur
 nos noſtro cognomine geramus, quod
 ſemel ſuſcepimus: quod præter, ſi quis aliud
 ſuſcipiat, à Deo fit alienus, neque illa pro-
 phetia, quæ de nobis edita eſt, attingi intelli-
 gitur: Nouò inquit, nomine uocabitur: quo
 Dominus uocabit, Sanctus populus: quod
 qdè in Syria fieri primùm coepit: In Anthio-
 chia enim diſcipuli Chriſtiani dicti ſunt, fun-
 dantibus ibi Paulo ac Petro eccleſiam. Fer-
 mentum lethale, uetus, putridam à uobis
 abijcite, ac cum ſetmento gratiæ commuta-
 tæ. In aula uos Chriſti continete: ne capti ab
 extero, in ſeruitutem ueniatis. Abſurdum
 eſt, Chriſtum Ieſum in ore atque ſermonè ha-
 bere: & exoletum Iudaïſmum in animo cir-
 cumferre. Vbi enim Chriſtianiſmus, ibi nul-
 lus eſſe Iudaïſmus poteſt. Siquidem unus eſt
 Chriſtus, per quem omnis gens, omni-
 què lingua fide, & confeſſione cum Deo u-
 nita eſt: ſic què qui corde fuerant lapidei, fi-
 lij facti ſunt Dei, & amici Abraham, cuius
 in ſemine benedicti intelliguntur quotquot
 ordinati ſunt in Chriſto ad uitam æternam.
 Hæc autem non eò monui, quod quen-
 quam ueſtrum alio eſſe animo intellexerim:
 fed inferior nobis, uos præcauere uelim, ne
 aliquando incidatis in hamos falſæ acque
 inanis gloriæ, ſed diligentiam adhibeatis, ut
 magis magiſque confirmatiores, perfeccio-
 res què efficiamini in doctrina Chriſti. qui
 ante omnia ſæcula à Patre genitus, poſtea eſt ex
 Maria uirgine, ſine uiri commiſſione, pro-
 gnatus: ſanctè què & ciuilitè uitam in terris
 egit, omnes morbos atque infirmitates cu-
 rauit in populo, ſignis & portentis humano
 generi profuit: alienis à ciuitate ſanctorum,
 unicum, uerum què Deum commonſtrauit
 patrem ſuum: à parricidis Iudæis paſſionem
 adiit ſub prætorè Pontio Pilato, ac rege He-
 rode, crucem mortem què ſubijt, reſurrexit,
 redijt què in cœloſ ad eum à quo miſſus e-
 rat: & in eius dextera collocatus, ad con-
 ſummationem ſæculorum uenturus eſt cum
 paterna gloria iudicatum uiuos & mor-
 tuos, diſtributum què unicuique ſecun-
 dum opera ſua. Felix, qui uerè hæc nouit,
 & credit: quemadmodum uos nunc eſtis

amore Dei, ac Chriſti dilectione, facti ſpei noſtræ certiffimi: à qua conſequenda, equidem
 Deum precor, ne cuiquam noſtrum unquam contingat excidere. Vtinam hoc mihi integrū
 de uobis gaudiū ꝑcipere liceat: utinā ita à Deo dign⁹ ego habear. Licet. n. uiculis dign⁹ Ieſu
 Chriſti ſim habit⁹, uſqua què tamè cū quo què ueſtrum, q̄ his caretis ſum cōfered⁹. Scio uos hoc
 nō inflari: Ieſum. n. i uobis habetis. ſcio, quò dquò magis laudo uos, tantò erubefcitis magis:

secundum illud, Iustus sui accusator. & prior tu tua peccata dicito, & iustificaberis. & cum omnia, quæ nobis facienda sunt, feceritis, seruos uos iudicate inutiles. Etenim quod inter homines magnum, ac sublimè, id despiciatum est apud Deum atque abominatum. Præclare quæ ille: Propitius, inquit, sis ò Deus peccatori mihi. Et non frustra uiri illi maximi, Abrahamus, & Iacobus, terram se, ac cinerem coram Deo nominabant. Dauid etiam, Quis ego sum ad te Domine, inquit, quod èd tu me dignitatis atque gloriæ euexisti? Enimuerò, quo humanior fuit ac affabilior nemo, apud Deum Moses conquerens, Balbus (inquit) & infans sum. Humiliter ergo & uos sentite, ut alta consequamini. nam & qui se summittit, euahetur: & qui sese extollit, deprimetur. Et date operam, uti in dogmatibus Christi, ac Apostolorum certiores, confirmationesque indies reddamini: quod omnia, quæ suscipientur à uobis, siue carnalia sint, siue spiritualia, unà cum grauissimo uestro episcopo, sapientissimoque ac sui nominis re dignissimo Stephano presbytero, diuinisquæ diaconis, reuerentissima fidei, charitatisquæ uia, ac modo conficiantur. Ordine se quique alteri subijciat, & Episcopo: ut Christus se subiecit Patri: ut hoc modo summa fiat omnium uestrum in Deo coniunctio. Quoniam uos in omni genere uirtutum abundare non dubitarem, breuius nunc & paucioribus uerbis admonendos esse de dilectione Iesu Christi, existimaui. Quod reliquum est, uti mei in precationibus uestris mentionem faciatis, rogo: quo & Deo potiar, & Ecclesiam lucrificiam Syriacam: cuius ego non dignus sum appellari Episcopus. Ad hanc autem idoneè in Christo, digneque pascendam, ualde mihi opus est, cum laudatis uestris in Deo precibus, tum dilectionis, disciplinæque uestræ exemplo. Ephesi uobis salutem mittunt ex Smyrna (unde hæc scripsi) qui adsunt in gloriam Dei: sicut, & uos qui isthinc me unà cum Policarpo in omnibus rebus alleuatis. Cætera quoque Ecclesiæ, in honore Iesu Christi uos salutant. Etiam atque etiam ualete: & concordia, indiuiduæque charitatis spiritum retinete, per uoluntatem Dei in Christo Iesu.

ὡς γέγραπται· Δίκαιος ἑαυτὸν κατηγορεῖ, καὶ λέγει
 ὅτι τὰς ἀμαρτίας σου πρῶτος, ἵνα δικαιωθῆς. καὶ
 ὁσαυτὸν ποιήσῃτε πάντα τὰ ἐστατεταγμένα ὑμῖν, λέ-
 γετε ὅτι δέσμι ἐσμεν ἀρχαίοι. ὅτι ἢ γὰρ αὐθιγῶν
 ὑψιλόρ, βδ' ἐλιγμα πρὸς θεῶν. ὁ θεὸς γὰρ φησὶ, ἰλη-
 δυντί μοι ἅδ' ἀμαρτωλῶν. Ἡ δὲ τὸ τοιοῦτο μεγάλοι ἐκ-
 νοί, ἀβραάμ καὶ ἰακώβ, γῆν καὶ ἀποδόν ἐμπροσθεν
 τοῦ θεοῦ ἐαυτοῦ ἀνομάζον. καὶ ὁ δαβὶδ, τίς ἐμὶ ἐγὼ
 ἐναντίον σου κύριε, ὅτι ἐδόξασες με ἕως θύτου.
 καὶ μοσῆς, ὁ παρὰ πάντας αὐθιγῶν πρῶτος
 τῶν λέγει πρὸς θεόν, ἰσχυρόφωνος καὶ βραδύλογος
 σὸς ἐμὲ ἐγὼ. ταπεινοφρονεῖτε οὖν καὶ ὑμεῖς, ἵνα
 ὑψωθῆτε. ὁ ταπεινῶν γὰρ ἑαυτῶν, ὑψωθῆσεται. καὶ
 ὁ ὑψῶν ἑαυτῶν, ταπεινωθήσεται. ἀποδοῦτε οὖν
 βεβαιωθῆναι ἐν τοῖς δόγμασι τοῦ κυρίου καὶ τῶν ἀπο-
 στόλων ἵνα πάντα, ὅσα ποιῆτε, κατενοθευθῆσεται
 ἁρκί τε καὶ πνεύματι, πίστεα καὶ ἀγάπην, μετὰ τὸ
 ἀξιοπρεπέστατον ὑποσῆσθαι ὑμῶν, καὶ ἀξιοπρόου
 καὶ πνευματικῶν σεφαίου τοῦ πρῶτον βυτίου ὑμῶν, καὶ
 τῶν κατὰ θεὸν ἰσχυρόντων. ὑποτάσθητε τῷ ὑποσῆσθαι
 καὶ ἀλλήλοις, ὡς ὁ χριστὸς τῷ πατρὶ ἵνα ἐνωσῆς ἡ κατὰ
 θεὸν ἐν ἑαυτῷ. εἰδὼς ὑμᾶς πεπληρωμένους παντὸς ἀ-
 γαθῆς, σὺν τόμῳ πρὸς ἐκάλεσεν ὑμᾶς ἐν ἀγάπῃ ἰσο-
 χριστῶ. μνημονεῦτέ μου ἐν ταῖς προσευχαῖς ὑμῶν,
 ἵνα θεὸς ὠθητῶν, καὶ εἰ ἐν συρίᾳ ἐκκλησίας ἡς ἐκ ἀ-
 ξιῶν ἐμὴν καλεῖσθαι ἐπισκοπῶν. ὑποδέομαι γὰρ εἰ
 νομῆναι ὑμῶν ἐν θεῷ προσευχῆς καὶ ἀγάπης, ἐκ τῆς
 ἀξιοθῆναι τῶν ἐν συρίᾳ ἐκκλησιῶν, ἵνα εἰ δὲ ταξίως
 ὑμῶν ποιμανθῆναι ἐν χριστῷ. ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐφ' ὅ-
 σοι ἀπὸ σμύρνης, ὁδῶν καὶ γράφων ὑμῖν. πάντες ἐν
 δόξαν θεοῦ, ὡς περὶ καὶ ὑμᾶς, ὅτι καὶ πάντα με ἀνεπαύ-
 ατε ἅμα πολυκαρπῶν, καὶ οἱ λοιποὶ δὲ ἐκκλησιῶν
 ἐν τιμῇ ἰσοχριστῶ ἀσπάζονται ὑμᾶς. ἐρωθεὶς ἐν ὁ-
 μονοίᾳ, πνεύμα κεντημῶν ἀσπάζονται, ἐν χριστῷ
 ἰσοχριστῷ, ἵνα θελήματός τοῦ θεοῦ.

